

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

I detta nummer:

Anders Sundvall skriver om den nu upplösta Göteborgs ungdomens Samarbetsorganisation

Så här gör vi: Malmö stads ungdomsstyrelse i verksamhet.

Ordförandeskifte i ungdomsdelegationen.

Birger Hassel skriver om ungdom och sparande.

Björn Björnström ger några synpunkter på lekplatser.

Ungdomsledarens fyra sidor.

Så tycker jag m. m.



Nr. 3

APRIL 1957

ARGANG 6

UTGIVEN AV:
GÖTEBORGSUNGDOMENS
SAMARBETSORGANISATION
OCH
BARNAVÅRDSNÄMNDENS
UNGDOMSDELEGATION

PRIS 75 ÖRE

Lyssnandets konst

Vilken egenskap värderar man högst hos en ungdomsledare? En rundfråga bland läsarna skulle kanske lämna en hel del olika svar. Några skulle framföra ärlighet, vänlighet och hjälpsamhet som värdefulla egenskaper. Andra ånyo skulle peka på energi och framåtanda, kanske även teknisk färdighet. En tredje grupp skulle kanske mena, att humor och gott humör bör en ungdomsledare absolut vara i besittning av.

Själv skulle jag vilja sätta lyssnandet som en betydelsefull egenskap. Och med lyssnandet menar jag också den lyhörddhet och förståelse — ja, även allmän orientering av livet — som är ytterst betydelsefull för att inte säga outhärlig för den ungdomsledare och socialvårdare, som vill nå ett verkligt resultat.

Resultat ja —. I jäktmarscherandets och resultatänkandets tidevarv märks ofta tendenser att vänta resultat alltför snabbt. Det komplicerade, människoovänliga våra dagars samhälle verkar ej heller vara en särskild god jordmån för de socialvårdar- och ungdomsledarplantor, som skall växa däri och utvecklas. Kan vi med handen på hjärtat säga, att vi närmar oss våra arbetsuppgifter med inre balans, en genomtänkt livsåskådning och oändligt tålamod plus rika fonder med uppslag och idéer som skall bli nästan till gagn?

Yttre omständigheter medverkar emellertid till att sprida förvirring i de djupa leden bland ungdomsledare. Omgivningen — allmänna opinionen — vet för det mesta att tala om hur det inte skall vara. Här, liksom inom många andra områden får "specialisterna" vara så vänliga och försöka komma med recepten till förbättring. Den, som aldrig får uppskattning, tröttnar undan för undan framhåller man ofta vid diskussioner exempelvis inom föreningar med ungdomsarbete på sitt program.

Lyhörddheten och förmågan att lyssna behöver också finnas hos våra styrande myndigheter. Bättre samverkan med och större insikt i fältarbetets villkor skulle skänka detta ökat livsmod och kanske också ge impulser till fortsatta krafttag med den ungdom, de allra flesta tror på — åtminstone att döma efter uttalanden i press, radio och diskussioner. Ett aktuellt exempel som förslag till handlingsprogram kan här anföras. I budgeten för 1957 har barnavårdsnämnden erhållit anslag till en kuratorstjänst med placering på den förebyggande avdelningen och med verksamhetsfält ute på och kring ungdomsgårdarna, således en missionerande verksamhet. Tre månader har redan gått utan att besked har kunnat erhållas om tjänstens inrättande.

Dröjsmålet med att förverkliga intentionerna med den sociala ungdomsvården kan endast förklaras med att de, som skall ordna med tjänstens besättande, hyser ett förbluffande ointresse för saken. Som exempel på kall okänslighet inför det växande släktets problem och verklig brist på realistisk bedömningsförmåga av den aktuella situationen på ungdomsfronten kan det relaterade tjäna som ett utmärkt exempel.

Zjeu Andersson

Anders Sundvall:

SAM har tjänat ut!

SAM, dvs Göteborgs ungdomens samorganisation, gick ur tiden med årsmötet i mars. Därmed avslutades ett mer än decenniumlångt samarbetsförsök, som vid avvecklingen kan te sig misslyckat, men som för den initierade kommer att bestå som ett befruktande skede i ungdomsarbetet här i staden. Händelsen ger öskt anledning till återblick och funderingar. Först några årtal och namn.

Under andra världskriget uppstod många yttringar av idealitet och ansvarsvilja. Sålunda förenade sig exempelvis ungdomsorganisationerna i Göteborg 1944 till en gemensam manifestation: utställningen Aktiv ungdom. Redan under förberedelserna till denna stötte man på trevare med planer på ett mera kontinuerligt samarbete mellan olika organ för ungdomsarbete. Just under krigsåren bildades överallt ute i landet ungdomsråd. Den 6 december 1944 samlades representanter till ett möte på gamla ABF vid Pustervik för att diskutera någon organisation för samarbetet. Initiativet hade tagits av Göteborgs Distrikts Idrottsförbund under anslutning från ABF. Mötet hölls under ordförande av Ernst Jungen, och en hel del prominent folk var med, bl. a. Barnavårdsnämndens ordf. Frans Ivarsson, numera stadssekreteraren Gunnar Lindblad, stadsfullmäktige m. m. Arne Berggren, folkskoleinspektörerna Bruno Lundgren och Viktor Fredriksson, major Georg Holmqvist, överlärare Waldemar Jansson. Någon organisation blev det inte, därtill var meningarna alltför delade. Men en interimskommitté fick i uppdrag att följa frågan och kalla till nya konferenser, om sådana kunde visa sig påkallade. Trenne sådana hölls också. Men efter något år kom det påtryckningar från en grupp yngre ledare, huvudsakligen från de politiska ungdomsorganisationerna och nykterhetsföreningarna. Bland förkämparna för dessa

Anders Sundvall

har varit den verkliga pionjären i SAM och känner bättre än de flesta till organisationens öden och äventyr. Han har varit "ständig" ledamot i SAM:s va och därjämte även ordförande under en tidsperiod.



märktes Anders Bothén och Stig Alemyr. I maj 1946 bildades SAM.

Förväntningarna på den nya organisationen var nog mycket växlande bland olika kategorier medarbetare. Några huvudlinjer kan dock skönjas. Man ville ha en organisation, som bl. a. kunde

- organisera gemensamma framträdanden inför allmänheten och därmed förstärka propogandan;
- med kraft företräda ungdomsverksamheten inför samhällets myndigheter;
- samordna och effektivisera insamlings- och hjälpaktioner;
- motverka sekterism, utjämna onödiga motsättningar mellan olika grupper, vara ett forum för debatt och utbyte av erfarenheter.

På alla dessa punkter har SAM varit verksamt. Det behövs bara några ord för att påminna och påvisa därom.

Först och sist: Ungdomsledarekonferenser, kurser och träffar.

Medverkan i Barnavårdsnämndens ungdomskommitté.

Förstärkning av representationen i ungdomsråden.

Stöd åt ungdomskonsulenttjänsten.

Ungdomsdagarna i Slottsskogen.

Lägerstipendier.

Ungdomsledartidningen Vi alla.

Insamlingar för Rädda barnen.

Många frågor, som senare blivit högaktuella, har tidigt diskuterats i SAM. Redan 1945 behandlades lördagsledighet, närmast förstås med tanke på möjligheten att främja familje- och föreningsliv. Skall ett annat SAM-projekt, Ungdomens hus (där nya Ullevi nu bygges), om tio år ha kommit så inom räckhåll, som lördagsledigheten synes vara i dag?

Har då inte denna verksamhet varit bra?

Tyvärre finns inga användbara mått på resultatet av detta arbete. Det ligger nu insprängt i samhället, i institutioner och människor. Förvisso har det mesta av de senare årens åtgärder för ungdomsarbets främjande i Göteborg behandlats i SAM-diskussioner och färgats av dessa.

Varför fortsätter då inte SAM?

Det måste stå människor bakom. Här som överallt annorstädes är det i första hand fråga om personliga insatser. "Var och en är sig själv närmast." Här uttytt så, att varje organisation behöver sina egna ledare. Kanske vågar man också säga så, att folk i allmänhet väl kan gripas av en idé, ett intresse, såsom kristen församlingsgemenskap, ab-

solutism, idrottsklubbens framgång m. m., men att mycket få sen orkar satsa på de gemensamma värdena. Och — som sagt — organisationerna i allmänhet har inte tillräckligt insett värdet av att släppa till medarbetare för arbete över de egna gränserna.

Kanske har denna tendens förstärkts av det förhållandet, att staden under samma tid vuxit så våldsamt. SAM:s organisation har därmed blivit alltför tungrodd, och detta kan ha skrämt bort eventuella medarbetare.

Intet går till spillo.

De gångna SAM-åren är och kommer ej att vara utan verkningar. En dyrbar goodwill, grundad på personlig förståelse, respekt och uppskattning olika grupper emellan, är upparbetad. Mycket som man i början ville skriva på SAM:s målsättning är tillvarataget i stadens organ, ungdomsdelegationen och dess ungdomsråd. Samfundssyn och arbetsformer kan växla, men de strävanden, som SAM varit ett uttryck för, synes återkomma mera begränsade och lättarbetade, i mindre möten kring stadsdelarnas gemensamma angelägenheter.

forts. på sid. 13.



Bland de initiativ från SAM, som de senare åren mest uppmärksammats var ungdomsdagarna i Slottsskogen. Det var skojiga och publika arrangemang.

Så gör vi:

Malmö stads ungdomsstyrelse i verksamhet

Det kommunala stödet åt ungdomsverksamheten har olika former inom städer och kommuner i Sverige. Alla har dock det gemensamt, att de på ett eller annat sätt vill aktivisera de ungas intressen på väsentligare ting i tillvaron än vad som kanske oftast bjudes dessa i form av en trist tillvaro i gathörn eller vad som kan erbjudas av ett industrialiserat, kommersiellt nöjesliv.

Förvaltningsapparaten för dessa ungdomsfostrande åtgärder ligger i olika händer inom kommunerna, t. ex. barnavårdsnämnder, ungdomsstyrelser, ungdoms- och fritidsnämnder, ungdomsråd. I Göteborg liksom i Stockholm och Örebro lyder dessa förvaltningar under barnavårdsnämnderna. I Malmö har man sedan 1950 valt en ungdomsstyrelse att handhava denna förvaltningsapparat, vilken dessförinnan sköttes av Ungdomsföreningarnas Centralorganisation, en motsvarighet till Göteborgs ungdomens Samarbetskommitté.

Vilken förvaltningsapparat, som är lämpligast, ankommer på varje kommun att själv leta sig fram till. Inom parentes kan dock nämnas, att de skånekommuner, som uppmärksammat ungdomsfrågorna, föredrager ett självständigt organ och tillsätter då oftast en ungdomsstyrelse. Framtiden får väl utvisa vilken förvaltningsform, som ställer sig fördelaktigast. Någon patentmedicin, som skulle kunna lösa alla dessa problem, vilka dagens och morgondagens ungdomsarbetare ställes inför, finns icke och kan väl svårligen framskapas. Det är väl i varje fall så att desto mera samhället tekniskt utvecklas, varav följer mera fritid för människorna, desto större problem ställes de organ inför, som handhaver denna uppgift, och följaktligen kan vi icke klappa oss för bröstet och säga: "Vi har löst denna uppgift". De olika organen bör taga del av varandras med- och motgångar.

*Ebbe Steen,
chefstjänsteman vid
ungdomsstyrelsen i
Malmö, presenterar
här "Malmösystemet"
när det gäller
att aktivisera de
ungas intressen.*



Ungdomsstyrelsen i Malmö har till huvuduppgift att verka för samordning av stadens ungdomsfostrande åtgärder; stödja och taga initiativ för främjande av sund och samhällsnyttig verksamhet bland ungdomen och ungdomsorganisationerna i staden samt vidare att med uppmärksamhet följa allt, som äger samband med ungdom och ungdomsverksamhet.

Ungdomsstyrelsen består av 11 ledamöter med två representanter från barnavårdsnämnden. Styrelsen har inom sig utsett fyra mindre utskott och nämnder. Dessa har att besluta och följa frågor, som rör ungdomskonsulentverksamheten, stipendie- och kursverksamheten, hyresbidragsärenden samt frågor, vilka rör ungdomskafé och vandrarhem. Uppdelningen av dessa uppgifter är närmast tillkomna för att styrelsens ordinarie sammanträden icke skall betungas med frågor, vilka på ett smidigare sätt kan behandlas av en mindre enhet.

Styrelsens administrativa personal består av en cheftjänsteman, en ungdomskonsulent, en föreståndare för ungdomskaféet, en kontorsskrivare, som även har hand om kassa och bokföring samt ett skrivbiträde. Dessutom tillkommer viss deltidsanställd personal.

Ungdomsstyrelsens arbetsuppgifter är i första hand att på olika sätt stödja föreningarna i deras arbete samt att medverka till att nya ungdomsföreningar kommer till stånd. Lokalfrågan är för

organisationerna en vital angelägenhet. Därför söker styrelsen att på alla sätt hjälpa de olika föreningarna att erhålla egna lokalutrymmen antingen på ungdomsgårdarna eller genom samarbete med ett allmännyttigt bostadsföretag få dessa att upplåta vissa lokalerheter i källarvåningarna inom de nya bostadsområden, som skall bebyggas. Så har bl. a. skett i stadsdelen Persborg, där ungdomsstyrelsen medverkat till att åtta nya föreningar bildats och erhållit egna lokaler i bostadsområdet. I centrumanläggningen har ungdomsstyrelsen egna samlingslokaler bestående av en stor samlingshall med scen, vilken sal rymmer 275 personer, 4 mindre salar samt studierum och expeditioner. Ungdomsstyrelsen disponerar över åtta ungdomsgårdar samt ytterligare lokalerheter i skolor och barndaghem. Ungdomsgårdarna är av olika storlekar och är inredda dels i nybyggen och dels i omädrade äldre fastigheter. Den största ungdomsgården är Ungdomens hus med 114 disponibla lokalerheter bestående av klubblokaler, expeditioner, samlingshallar, ungdomskaféet samt styrelsens administrationslokaler. Nyttjat kvadratmeterinnehåll i



Interiör från ungdomskaféet

Ungdomens hus är 3.400. Den minsta ungdomsgården är på 125 kym. och har 7 lokalerheter.

På ungdomsgårdarna har 60 ungdomsföreningar kunnat erhålla egna större eller mindre lokaler. Vidare kan man för sin mötes- eller annan föreningsverksamhet hyra tillgängliga lokaler. Samtliga hyrespriser är subventionerade. Inom sådana stadsdelar, där inga andra samlingslokaler finnas än ungdomsstyrelsens får dessa även uthyras till icke ungdomsförening.

Till de föreningar, som hyr eller äger egna lokaler i det privata fastighetsbeståndet, utgår hyresbidrag med upp till 60 %. Årligen erhåller genom ungdomsstyrelsen cirka 55 föreningar ett sammanlagt hyresbidragsbelopp av 60.000 kr. Någon kategoriklyvning av ungdomsföreningarna göres icke. All ungdomsverksamhet erhåller bidrag. Ungdomsledarstipendier på upp till 200 kronor kan sökas av ledare, som skall bevista kurs på annan ort. Olika slag av ungdomsledarkurser och föreläsningar för organisationsfolket anordnas av ungdomsstyrelsen. Likaså anordnas kurser gemensamt med de lokala distriktsorganisationerna. För att driva propaganda och kännedom om ungdomsföreningarna i staden anordnar ungdomsstyrelsen gemensamt med organisationernas lokala sammanlutningar eller enskilda föreningar s.k. tonårs- och ungdomsträffar i skilda stadsdelar. I Ungdomens hus anordnas varje onsdag en tonårsträff för föreningslös ungdom med 300 deltagare.

Vidare tryckes små lokala upplysningsfolder om föreningarna i de skilda stadsdelarna. En upplysningsfolder om föreningsarbetet i Malmö för nyinflyttad ungdom tryckes även av styrelsen. Denna utdelas på offentliga institutioner såsom pastorsexpeditioner, bibliotek, arbetsförmedling, polis etc.

För att få ytterligare anslutning till ungdomsföreningarna har ungdomsstyrelsen tillstånd att i samtliga avgångsklasser i skolorna få hålla föredrag och visa

forts. på sid. 16.

Fredagspeng till lördagsfröjd

— eller lönen till sparbanken

Om ungdom, pengar och ekonomi skriver banktjänstemannen och ungdomsledaren Birger Hassel, som i sitt dagliga värv vid Göteborgs Sparbank sysslar med att lära unga som gamla på industrier, skolor och ungdomsgårdar att spara.

I vårens ljusa kvällar kan man se ungt folk sysselsatta med sina specialintressen. För några är det fotbollen eller båten, för många är det den älskade motorcykeln. Som skall skina och funktionera, ägaren till fröjd och flickan på pallen till glädje. Härligt, härligt . .

Uppoffringar

har det kostat att få knarren — många veckors sukta efter Hedenkorv och bio-besök mm. Men det man vill ha det skaffar man sig — många gånger mot bättre vetande och goda råd. "Vill jag, så kan jag" är ett gammalt talesätt, som kommer igen när man har ett mål att sträva mot. I hög grad gäller detta när mål skall nås med hjälp av pengar.

Salon Gahlin

präglade uttrycket: "Sparandet är något, som ens föräldrar kan ägna sig åt". Man kan kosta på sig ett leende åt denna filosofi, men i grunden är påståendet felaktigt. Det är du och jag som behöver spara!

"Ungdomen sparar väl aldrig" är en stående fråga. Många gör det — ännu flera inte! Sparade alla som mc-ägarna

vore det en fröjd. Men endast ca 30 % av ungdomen sätter undan pengar regelbundet för en önskesak, eget hem, studier eller dylikt. Flickorna mellan 16—20 år har den minsta behållningen på sina sparkonton. Grabbarna har heller inget jättebelopp och den flicka som vill gifta sig rikt, göra sig icke besvär.

Under kriget,

och strax efteråt, steg ungdomarnas lön ca 800 %! En fantastisk ökning, som gav nya möjligheter till tidigare otänkbara inköp. Tyvärr följde inte den fostern med i utvecklingen, som bör löpa parallellt med erhållandet av förmåner. Föräldrarna visste i de flesta fall inte hur de skulle bära sig åt — "annat var det i vår ungdom" — och de ungdomsvårdande organ och föreningar, som nådde de här aktuella åldrarna, var inte med sin tid. De hade inte anpassningsförmåga att möta de nya kraven. (Detta kanske alltför generellt — undantag finnes.) Följden blev, att ungdomarnas pengar gick till förbrukningsvaror, inget sparades för kommande behov och den bekanta inflationen fick god näring. Personligt får många ungdomar ångra detta

Vem sparar?

Ålder vid öppnande- tillfället år	Antal insättare inom resp. åldersgrupp		
	Manliga i % av an- talet män i resp. åldersgrupp	Kvinnliga i % av an- talet kvinnor i resp. åldersgrupp	Samtliga i % av an- talet personer i resp. åldersklass
0—15	4,92	4,90	4,91
16—20	4,15	3,99	4,07
21—25	6,84	5,38	6,08
26—30	6,23	5,52	5,87
31—40	5,47	5,19	5,33

när t. ex. ett hem nu skall bildas. Men fick inte ungdomarna svida för, att samhällsutvecklingen gick dem väl i händer — kanske alltför fort — och att de äldre, förståndiga, inte fattade galoppen?

Det är bättre nu.

Folkrörelsernas sparkanpanj gjorde mycket för att ruska upp vårt medvetande i förhållande till pengar. Ungdomens egna organisationer började diskutera och komma med goda förslag. Lönsparandet infördes och omfattar nu över 60.000 ungdomar. Knappast någon kan undgå att höra talas om olika sparformer.

Men ännu finns mycket att göra! Allt tal om sparande gör ringa nytta, om man inte samtidigt kan locka fram individens vilja, att avstå en del av sin lön för kommande behov. Ungdomen fattar i allmänhet det som sägs om sparandets vikt — även om viljan att följa de goda råden inte är större än inom andra områden.

Det är osäkert

om man kan sätta likhetstecken mellan hög lön och sparande. De som tjänar bra för högre pretentioner och omkostnader, och pengarna försvinner lika lätt som tidigare. Många säger: "Jag hade bättre ställt när jag började arbeta, än nu då lönen är betydligt högre". Alltså bör man från sin första arbetsinkomst göra till god vana, att låna ut en del av sina pengar till sparbanken.

Man kan tyvärr inte få fram några siffror om vilka yrkesgrupper, som sparar mer eller mindre, endast konstatera, att de flesta kan spara mer.

En bro att bygga.

Redan i skolans första klass kommer undervisningen in på sparsamhet. Praktiskt genomföres detta genom sparande av pengar. Då är det roligt och spännande alltsamman. För många är det en sport. Prestationerna sjunker dock för de flesta allt eftersom klasserna passeras. I stället för att det borde vara tvärtom. Och när den unge kommer ut på arbetsplatsen får sparandet oftast läras på nytt. Här kommer ungdomsledarna in i bilden.

Hemmen finns där alltid men behöver stöd från den auktoritet ledaren utgör. På ungdomsgårdar och föreningar kan diskussioner arrangeras om fickpengar, den första avlöningen eller klädkontots storlek. Gör upp en budget och låt deltagarna yttra sig om den. Anlita gärna Göteborgs Sparbank! Bilda också sparklubbar för de aktuella planerna. Tysklandsresan, ishockeybanan eller fotbollslagets utrustning. Låt någon av de yngre sköta kassörskapet. Tag vara på vars och ens intresse för sina pengar och led detta i rätt riktning.

Göteborgs Sparbank

är ett allmännyttigt företag utan enskilt vinstintresse och har enligt lag att befrämja sparsamhet. Det är därför bankens uppgift, att på så många områden som möjligt hjälpa göteborgarna till sunda ekonomiska förhållanden. Detta sker bl. a. genom upplysningsverksamhet av flera slag. "Priscilla" — skolkökslärarinnan Kate Carpenter — ger ungdomar råd om bosättningen mm, besök på arbetsplatserna sker för lönspar- och sparklubbverksamheten. Dessutom står banken till tjänst med anföranden och film i praktiskt taget de flesta sammanhang. För några dagar sedan stängdes bosättningsutställningen "Tips för två", som säkert gav goda råd till 4.500 ungdomar i giftastankar. Serier av möten arrangeras i särskilda ämnen. Göteborgs Sparbank vill också vara med att bygga broar. Tillsammans med Er egen organisation eller genom egen, här ovan skisserad verksamhet.

Bostadskön kortas av

om du och jag sparar mera. Det är en av följderna — icke oväsentlig för många av oss. Får sparbanken förmånen att förvalta de sparade slantarna verkar detta dubbelt. Dels erhåller individen större möjligheter att möta den ovissa framtiden, dels drar vi vårt strå till den resursernas stack, ur vilken vi alla räknar med, att bidrag skall hämtas när samhället behöver byggas ut.

B. Hassel

Ungdomsledarens fyra sidor

Vi alla

3·57

Nils-Ivar Engberg:

Här kommer Fritjof Andersson

Ett program om Evert Taube

Programmet är byggt på Evert Taubes bok "Jag kommer av ett brusand' hav" och de i texten angivna hänvisningarna hänföres till denna hans bok. De omnämnda visorna finnas antingen i hans bok eller i "Gröna visboken".

I programmet medverkar berättaren (den som läser texten mellan de olika program-punkterna) samt sångare, musiker och uppläsare efter tillgång.

1. Allsång "Här kommer Fritjof Andersson"

Berättaren:

Här kommer Fritjof Andersson, ja, jag undrar hur många som inte genast tänker på Evert Taube. Han har på ett mästertligt sätt lyckats sammankoppla sina visgestalter med sig själv och det är säkert en av anledningarna till att Taube har blivit så populär. Populär är han, därom råder inget tvivel, men däremot har det många gånger varit heta diskussioner om Taubes ställning som litterär person. Det är många som anser att han är en trubadur, och inget annat, men mer och mer börjar man nu att erkänna hans visor som litterära verk. Det är väl för övrigt endast Bellman och Sjöberg som på samma sätt som Taube har lyckats åstadkomma en mängd "evergreenvisor".

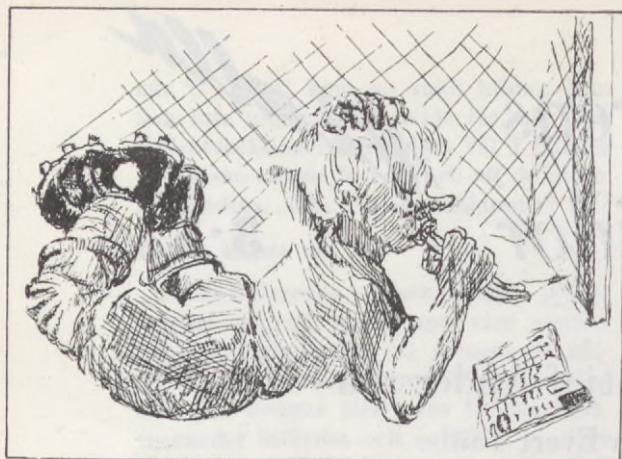
Evert Taube kom, som han säger, till denna jämmerdalen onsdagen den 12 mars 1890 kl. 5 förmiddagen vid Otterhällan i Göteborg. Föräldrarna var dock inte bofasta där utan endast på besök. Evert ansågs vara dödfödd och en läkare tillkallades för att konstatera dödsfallet. Denne satte istället liv i pojken. Några dagar därefter reste föräldrarna med sin son tillbaka till Vinga fyr, där de bodde. Därifrån har också Taube fått många intryck och minnen, inte minst genom

alla de historier och sånger han hört av gamla sjöbjörnar. Och allt detta har Evert sedan låtit komma oss till del genom att teckna ner dem eller flika in dem i sina egna visor. Från början var det inte alls meningen att Taube skulle bli författare utan han avsåg att ägna sig åt måleriet. Redan år 1908 eller vid arton års ålder kom han till konstakademien för att fortsätta sin utbildning. Det blev emellertid en mycket kort sejour eftersom han snart blev utan pengar och så gick han istället till sjöss. Han hade dock dessförinnan varit illustratör i Dagens Nyheter och haft utställning i Hallins konsthall.

Så småningom övergick Taube till att skriva och det skulle sedan bli hans melodi. Han hade också flera litterära vänner, bl. a. Erik Axel Karlfeldt och Albert Engström. Genom den senare kom han i kontakt med Söndagsnisse-Strix och där debuterade han år 1915.

Det är många av Taubes visor som blivit schlager och som senare försvunnit i glömskans hav, men det finns också alster som säkerligen blir odödliga. En visa som under några år var ett paradnummer, men som man numera sällan hör är Havsörnsvalsen. Där tecknar han på ett förträffligt sätt den lilla andens

forts. på sid. 11.



Vem har skrivit dikten, som börjar så här: "Ja visst gör det ont när knoppar brister. Varför skulle annars våren tveka?"

- 1 Karin Boye
 x Bo Bergman
 2 Erik Lindorm

Braheskolan heter en av våra folkhögskolor. Vilken ö ligger den på?

- 1 Gotland
 x Orust
 2 Visingsö

"Resultatet blev 23—21, 19—21, 25—23."

I vilket spel kan man återfinna dylika resultatsiffror?

- 1 Pärk
 x Bordtennis
 2 Basketboll

Vi läser följande förkortningar i en bok: WHO, FAO och IRO. I vilken bok läser vi?

- 1 ABC i orientering
 x Samarbete över gränserna
 2 Detta är fotografi

Scouterna firar S:t Georgsdagen. Vilken dag infaller denna?

- 1 23 mars
 x 23 april
 2 23 maj

Tidningen Hembygden dimper ner då och då på redaktionsbordet. Vem står bakom denna?

- 1 URK
 x JUF
 2 SUR

Folklig Kultur heter en läsvärd tidskrift. Vem utger den?

- 1 Godtemplareorden
 x Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund

2 Samverkande Bildningsförbunden.

Förslaget till barnavårdslag är nu ute på remiss landet runt. Vem var ordförande i den kommitté, som avgav betänkandet?

- 1 Undervisningsrådet Ragnar Lund
 x Generaldirektör Ernst Bexelius
 2 Statsrådet Ulla Lindström

Ofta ha vi hört talas om studiecirkeln nr 1 — ja, Oscar Olssons — Men i vilken stad hölls studiecirkeln?

- 1 Lund
 x Stockholm
 2 Uppsala

Finland, Argentina och Guatemala. Vilket är rätt av följande alternativ?

- 1 Samtliga ha färgerna blått-vitt i sina flaggor
 x Två länder har blått-vitt, ett land blått-vitt-rött
 2 Ingen har blått-vitt-färgerna i sin flagga

Hur har vi det med rättstavningen? Vilket av nedanstående är rätt stavat?

- 1 Asociationslära
 x Assocciationslära
 2 Associationslära

En uppskattningsfråga. (Obs. tjuvtitta inte!) Hur många sidor innehåller Vi alla?

- 1 16
 x 20
 2 24

Rätt lösning återfinnes på sidan 12.

Tryckfel

är förargliga saker, som då och då händer. I När-Var-Hur i nr 1 står att ansökningar för ungdomsledarstipendier skall vara inne 1/5 och 1/10. Det skall vara 1/4 och 1/10. Ansökningstiden har i år på grund av felet utsträcks till 1/5.

FORTSÄTT FRAMÅT

heter fortsättningen av en häftesserie med finfina programuppslag, som barnavårdsnämndens fritidsavdelning i Stockholm (regi: Bengt Lindfors) utgivit. Behändigt fickformat och trevliga teckningar gör sitt till att göra intrycket trevligt och trivsamt.

Vi hoppas att kollegerna i Stockholm inte bli gramse på oss om vi tar fram våra långa klipp-sax och saxklipper några provbitar.

Kvällar med klubbar:

Ett klubbprogram måste bestå av många små bitar. Det skall svänga mellan uppsluppenhet och allvar, innehålla spänning och fantasi, bjuda aktivitet, toppas av det ovanliga, gärna ge plats för förtäring och framförallt bjuda en möjlighet åt var och en som är med.

Kväll med musik

Börja med en jazzfilm (finns både tecknade och fotograferade). Presentera en medverkande som leker på piano eller trakterar annat instrument. Gör en tävling där du tar fem skivor (jazz och klassisk musik). Skriv om varje skiva en liten berättelse som anknyter till stycket. Dela ut ett papper med historierna och spela upp dem utan att ange namnen. Låt deltagarna para ihop skiva och historia.

Gängposten kommer ut

Ge ut en tidning, en gång i månaden. Men inte en omständig hektograferad tidning utan en tidning som kommer ut i hand- eller maskinskrivet exemplar. När tidningen kommer ut samlas gänget och någon läser den högt och visar upp teckningarna. På detta sätt blir kostnaderna

små, man finner att även ovana skribenter kan medverka enär pretentionerna inte är så höga. Klipp gärna ihop crazyartiklar av artiklar från vanliga tidningar. Gängpostens olika nummer samlas i en pärm och kan lämpligen årligen inbindas.

Arbetskväll

Dela gänget i två lag. Ge varje lag en påse med grejor, exempelvis en ståltråd, pappersark, modeller, färgkritor, nål och tråd etc. och låt dem på en timme åstadkomma en bordsdekoration, en gubbe, ett landskap, en gata med skyltfönster eller vad ni vill. Pris till bästa laget. Variera genom att bygga modeller av gården, stadsdelen, Gamla stan etc. Var grupp bygger sin del (utan att andra grupper ser).

De 10 paketen

Dela ut paket till medlemmarna parvis då de lämnar klubbkvällen. Till nästa gång skall ni göra: en grupp skaffa en ovanlig grammofonskiva, en grupp plåta en häst, en grupp tillverka en bordsdekoration av något visst (medsant) material, en grupp göra smörgåstårta, skaffa autografer etc. Redovisning och bedömning kommande gång.

forts. fr. sid. 9

strid med havsörnen och sedan drar han parallellen med kvinnans litenhet i förhållande till mannen .

2. Sång (Duett) Havsörnsvalsen

Berättaren:

En stor del av vad han skrivit har han också upplevat på ett eller annat sätt. Och många av hans barnupplevelser återspeglas i hans visor. En av hans me-

ra kända visor, Eldarevalsen, är ett hemskt barndomsminne — en berättelse om en sjöman som blev instängd i ångpannan och levande skällad. Men låt oss höra hans egen berättelse om balladen.

3. Uppläsning Verkligheten och visan (sid. 39—41)

Berättaren:

Det är inte alltid, som en visa kommit till vid ett speciellt tillfälle utan

många gånger kan det vara flera år mellan olika episoder och sedan har han sammanställt dem till en visa. Så till exempel med Huldas Karin. Så här gick det till.

4. Uppläsning (sid. 88—93)

5. Sång Huldás Karin

Berättaren:

I föräldrahemmet berättades det historier och sjöngs gamla visor. Det var om barkskepp som förläste i cykloner och det var om ungdomar, som skickades till sjöss för att de var lata och odugliga. Om en sådan pojke berättar Taube. att det skepp på vilket Taube var påmönstrad en dag prejadades för posthämtning till hemlandet. Strax efter gick det prejande skeppet in i en storm och förläste med man och allt. Pojkens brev kom hem, men aldrig han själv.

6. Sång Möte i monsunen

Berättaren:

Minnet av modern är tydligen mycket vackert och hon har med all säkerhet blivit en förebild för det goda hos människorna. Även fadern var god och förstående, men när han en gång, efter vad Evert tyckte, behandlade honom orättvist, står detta minne mycket starkt fast hos Evert. Vi låter honom själv berätta hur det gick när han förlorade faderns fällkniv.

7. Uppläsning Fällkniven (sid. 165—170)

Berättaren:

Historier har han också omsatt direkt. Det var en gång en svår storm 1871. Briggen Blue Bird gick på grund och blev bärgad. Manskaper ombord hade tappat all tro på att bli räddade och för att om möjligt kunna klara briggen hade man innan grundstötningen låtit surra fast en rorgångare vid ratten. Mannarna

När-Var-Hur, som denna gång skulle ha handlat om studiecirkelbidrag får på grund av platsbrist anstå till nästa nummer.

Hobby i stort format

Ungdomsledarens behov av upplysning och inspiration när det gäller sysselsättning för barn (i mindre grad när det gäller ungdom) har de senaste åren börjat bli bättre tillgodosett. Böcker om olika hobbyssysselsättningar börjar finnas tillgängliga på bokhandelsdiskarna och Vi alla har också i en del fall anmält förekomsten.

I slutet av förra året kom det ut ett större verk, som faktiskt är så bra att det borde bli standardverk i alla större föreningar. (Ruth Zechlin: Stora Slöjdboken, KF, inb. 22:—). Kapitelrubrikerna kan ge en uppfattning av omfattningen: Stickning och virkning; Med nålar, sax och tråd; Vävning; Knytning, flätning, korgmakeri; Läderarbeten; Siluettklippning; Linoleumsnitt; Porslinsmålning; Målning på spånaskar; Lerkärl; Arbeten av papper och kartong; Papparbeten; Bokbinderi; Träarbeten; Dockor, tygdjur och leksaker; Teater; Vi rustar till fest.

Priset kan förefalla högt för den som inte sett boken, men det är det inte. Boken, som är av stort format, omfattar 351 sidor och är mycket rikt illustrerad.

Bj—m.

räddades av en lots, som visade sig vara rorgångarens far och då upptäckte man, att rorgångaren blivit kvarglömd ombord.

8. Uppläsning Blue Bird (sid. 125)

Berättaren:

Kontakten med sin dotter har han skildrat i visan: brevet från lillan och där behövs inga kommentarer.

9. Sång Brevet från lillan

Berättaren:

Och till sist. Den gamla vaggvisan Vysan lull, som Evert Taube genom sin nedteckning har bevarat till eftervärlden.

10. Sång Vyssan lull.

Rätt tipsrad: 12 x x x 2 2 x 1 12 x

Ordförandeskifte i ungdomsdelegationen



Frans Ivarsson har av hälsoskäl lämnat ledamotskapet i ungdomsdelegationen, där han varit ordförande sedan delegationen startade på hösten 1954.

Frans Ivarsson tycker om både barn och ungdom. Man märker det i skolan, i hans gärning som överlärare i Göta-bergsdistriktet. Kanske kan man iakttaga det än tydligare i barnavårdsnämnden vid behandlingen av de många problem, som nämnden varje vecka har att handlägga. Under många år har han ivrat för att förebygga uppkomsten av varnart och missanpassning och starkt betonat nödvändigheten av att barnavårdsnämnden är ute vid ett tidigt skede av händelserna i detta sammanhang. Det var därför naturligt, att han valdes till ungdomsdelegationens ordförande när delegationen såg dagens ljus på hösten 1954. Han har varit den drivande kraften vid utarbetandet av den nya linje, som nämndens förebyggande ungdomsverksamhet idag arbetar efter.

Frans Ivarsson är informell. Tack och lov för det! Människor med små vyer och knappologisk inställning göra sig icke besvär i hans närhet. Frans Ivarsson passar därför alldeles utmärkt i ungdomsarbete. Hans helhjärtade insatser inom det förebyggande ungdomsarbetet och fritidsverksamheten i staden vittnar också om hans realistiska bedömning av problemen med de unga.

Frans Ivarsson är dessutom gladlynt.

Glada människor är en oerhörd tillgång i ungdomsarbetet. De är de hälsosammaste smittobärare som finns.

Säkert är det många som vill vara med om att trycka Frans Ivarssons hand, tacka honom för god insats och önska honom ett snart tillfrisknande.



Som ordförande efter Frans Ivarsson i ungdomsdelegationen har valts instrukt. Thore Kjellén. Han har varit ledamot av ungdomsdelegationen sedan dess start. Hans tillträde till ungdomsdelegationens

nyckelpost sker i en tid då ungdomsarbetets målsättning och metoder är utsatta för en skarp granskning och det ekonomiska underlaget inte är alldeles för lysande. Stora problem väntar således på sin lösning inom det förebyggande arbetet. Vi hoppas på god lycka för Thore Kjellén i hans arbete.

Kjell Andersson

forts. fr. sid. 4

Där kan SAM leva vidare.

Många av pionjärerna hade nog fått sin livssyn färgad av opposition mot våldsepoken under 30- och 40-talen. Vi ville inom vår lilla krets hjälpa till med att forma samhällsmedlemmar av allroundkaraktär. Vi ville ett närmande mellan alla, som arbetade styckevis med detta. Vi ville allmän respekt för religion såväl som muskelglädje, för en skötsamhet som icke fruktade lek och glam, för den djupa kunskapsörst, som icke föraktade enkelt hobbypillrande.

Och vi är nog i dessa avseenden så ohjälpligt konservativa, att vi tror — fortfarande tror — att världens framtid, om den skall bli god, måste vara präglad av en tolerant mänsklighet.

Med eller utan SAM.

Barnen och leken

"Vi glömmer bort barnen när vi bygger våra nya fina stadsdelar", Samhället är inte barnvänlig", "I vår barndom behövde vi inga lektanter". Tonen kan stundom bli ganska frän när lekplatsproblemen diskuterades — och måste sannolikt vara det för att inläggen skall observeras. Vi har så många problem — det är så många områden som är eftersatta: sjukvård, nykterhetsvård, skolor, ungdomsvård, bostäder, kommunikationer och ja just det barnavård på lekplatser.

Ifrån mitt finrumsfönster kan jag se inte mindre än tre lekplatser inom en sektor med cirka 60 meters radie. Det låter väl välordnat och bra. Men det är herrar och damer lekplatsordnare inte tillräckligt. Det är nämligen inte så mycket antalet det kommer an på denna gången utan hur lekplatserna ser ut. Alla tre platserna består av en sandlåda. På ena lekplatsen finns dessutom ett gungbräde. Under sommaren kommer det en "lekefröken och kompletterar sandlådan på en annan lekplats med sin närvaro, plank, bilar, en flaggstång och litet till.

Det där räcker inte. Det är bra i och för sig men det behövs mera. Mera vadå?

Jo plats. Var skall barnen i åldern 6—8 år vara och köra med sina bilar (leksaksän så länge som väl är) när det sitter fullt med 2—5-åringar och gräver i sanden? Var skall 4—13-åringarna vara när de vill ha kul med sina cyklar? Var skall 8—11-åringarna vara och kicka boll? (De kan inte så bra att de får vara med de äldre på den stora bollplanen en bit längre bort.) Svaret på de här frågorna blir: På gatan.

Jag tror inte att föräldrarna som bor runt omkring de här tre lekplatserna klagar så värst mycket. Vi vet att vi har det långt bättre än de flesta andra.

Men i alla fall, ger inte de här frågorna ovan en tankeställare om problemets storleksordning. Här har man bjudit till från stadsplanerarnas sida. Man har velat göra många lekplatser och man har velat göra dem intima. Men inför barnanhopningen räcker inte antalet och — framför allt — för de flesta kategorierna barn har ingenting gjorts. Varför? Ja, det kostar pengar. Mark kostar mycket pengar. Det är det dyraste och dyrbaraste som finns påstår en del. Och mark behövs det om alla ungar skall få samma möjligheter att leka. Men kanske är

Motivering för motorungdomsmiljö

Kanske undrar någon av läsarna hur det har gått med motorutredningen, d.v.s. utredningen om åtgärder för motorungdomen i staden, som ungdomsbyråns lovade verkställa efter den talrikt besökta motorkonferensen i ungdomsdelegationens regi i november förra året. Vi alla kan trösta de intresserade (och otåliga) med att utredningen fortskrider och att ungdomsbyråns personal just är i färd med att sammanställa det material som hopplockats. Dessutom skall vi göra ett studiebesök vid FMCK:s bana i Stockholm. Till sammans med representanter för stadens fastighetskontor har ungdomskonulenten gjort en kartläggning av vissa platser i staden, som kommer att föreläsa som övningsbanor för motorungdomen. Utredningen beräknas optimistiskt — d.v.s. om det sedvanliga arbetet med budget och anslagsutdelning tillåter — kunna vara färdigställd på senhösten.

Vi alla — näsvis och nyfiken — ber att få återkomma.

det inte bara det. Det kan möjligen vara så att man vet för litet om de behov som skall täckas. Ordvändningen låter kanske ironisk, men det är den inte menad att vara. Det är inget att skämmas för att man vet litet, om man bara vill veta något och inte handlar som om man visste något.

Jag har kommit att fundera något på detta, när jag läste en redogörelse för en undersökning om lektyper, lekplatser och lektider i åldern 9—12 år för ett tag sedan (Göte Klingberg, Anne Marie Hansson och Gunnel Nilsson i Folkskolan nr 11-12/1956). Man hade rätt och slätt frågat ett antal barn (443 st.) om var och när de leker och vad de tycker om att leka. Resultatet tycker jag är delvis rätt förbluffande.

Av svaren kan man utläsa att innelekarnas tid tycks vara förbi, 92,5 % av barnen föredrar att leka utomhus. Traditionella lekar som flickornas med dockor är på utdöende. Ingen enda flicka i åldern 11—12 år tycker om att leka med dockor och i tidigare åldrar är intresset mycket sporadiskt. Det är istället idrottslekarna som dominerar stort. En tredjedel av alla de 3.199 lekuppgifterna var idrottslekar. Läger man till bollspelen (fotboll etc.) blir procentsatsen 63 för pojkarna och 41 för flickorna. På andra plats kommer olika former av kastlekar (hoppa hage, spela kula har räknats dit) med 12 % av materialet.

En annan överraskning var samstämmigheten mellan pojkar och flickor. Om man undantar lekar som bollspel, bollskola och hoppa rep finns praktiskt taget inga könsdifferenser att tala om. De i den åldern, som man trodde, så vanliga stridslekarna (indianer och vita) bland pojkarna förekommer endast i 3 % (mot 1 % för flickorna). Barnen tillfrågades också om sin inställning till lekplatserna. 28 % ville inte leka på en sådan och inte mindre än 65 % tyckte inte man borde göra fler lekplatser.

Nu var dessa uppgifter inte hämtade från någon stor stad och uppfattningarna kan vara andra här i Göteborg, men det

Igångsättningsbidraget hjälper nya föreningar

Det har varit ganska livligt på föreningsfronten den sista tiden. En rad nya föreningar har startats. De som kommit till i vissa nya stadsdelar har erhållit stöd från ungdomsdelegationen genom det nya igångsättningsbidraget som varit i kraft sedan årsskiftet. Följande föreningsbildningar hade den 1 april erhållit sådant bidrag:

Ungdomslogen Junior av IOGT (Kortedala), Demokratisk ungdom (Kortedala) Rya Scoutkår (Backa), Järnbrotts Idrottsförening (Järnbrott), Betlehemskyrkans söndagsskola (Kortedala), Logen 4595 Bjurslätt av IOGT (Bjurslätt), KFUM (Kortedala), KFUK (Kortedala), Göteborgs Andra Baptistförsamling (Kortedala), Frisksportarklubben Sisu (Järnbrott), Folkdansföreningen (Kortedala), Kaverös Bollklubb (Järnbrott), och Unga Örnar (Kortedala).

Under 1956 utdelade ungdomsdelegationen tillfälligt stöd till de föreningar, som startade i Kortedala. Följande fick så bidrag:

Frälsningsarméns VII:e kår, Kortedala IF och NTO-logen Kortedala.

Som tidigare meddelats utgår igångsättningsbidraget efter ansökan med 300 kronor vid starten och, efter förnyad ansökan, med ytterligare 200 kronor ett halvt år därefter. Ungdomsbyrån följer med mycket stort intresse utvecklingen för att se om bidragen, som man räknar med, skall redan från starten stimulera föreningarna till god verksamhet och genom att lätta de ekonomiska bördorna förhindra att föreningar av brist på medel lägges ner.

Bj—m.

är inte säkert, för lekplatserna har inget att bjuda dessa barn. Hur skulle det vara om man tog och frågade barnen själva här i staden hur de vill ha sina lekplatser ordnade?

Björn Björnström.



Förhållandet ungdomsgårdar—föreningar

När man kommer till Göteborg för att arbeta inom en ungdomsorganisation märker man snart att det är de kommunala ungdomsgårdarna som dominerar verksamheten och föreningarna kommer först i andra hand. Skall man då som föreningsmänniska bli arg när man konstaterar detta faktum och taga ungdomsgårdarna som en konkurrent, eller skall man på bästa vis försöka samarbeta? Detta är en fråga som kan verka dum, eftersom tidens lösen är samarbete, men det finns många inom såväl föreningar som ungdomsgårdar, som i varandra ser en konkurrent. Vad kan nu detta bero på? För min egen del tror jag att det till största delen beror på bristande kunskap om vilka mål respektive parter arbetar mot. I huvudsak arbetar vi väl mot samma mål. En lycklig harmonisk svensk ungdom, som skall utvecklas till goda medborgare och föräldrar. Dessutom har sedan varje förening sin speciella inriktning. Nykterhetsrörelsen vill skapa ett nyktert samhälle, scouting goda friluftsmänniskor, de religiösa samfundet en religiös livsåskådning åt alla och de politiska organisationerna skolar sina medlemmar i viss politisk riktning. Den väsentligaste skillnaden mellan ungdomsgårdar och vissa föreningar är väl den att föreningarna fordrar en del av sina medlemmar. Tag t. ex.

nykterhetsrörelsen. Den fordrar helnykterhet av sina medlemmar.

Och vad är det då som gör att man märker så lite av ungdomsorganisationerna här i Göteborg? Först kan vi fastslå att alla ideella organisationer har stora svårigheter att brottas med i en storstad. Lokalsvårigheter är ett faktum som sällan en ungdomsgård har kännning av, knappa ekonomiska tillgångar kännetecknar alltid en ungdomsförening. Där har vi nog de största problemen men det finns mångfler som jag ej skall gå in på här.

Ungdomsgårdarna har ju också problem, men av helt annan karaktär. Den stora tillströmningen av ungdom i de yngsta tonåren skapar sysselsättnings-svårigheter. Ungdomen av i dag måste ha något att lägga händerna på. Skulle vi ej där kunna hjälpas åt föreningar—ungdomsgårdar? Jag vet att föreningar äro välkomna på de flesta gårdar, men då i huvudsak för att underhålla med program eller dylikt. Det måste finnas andra möjligheter för ett fruktbarande samarbete, men den frågan lämnar jag öppen.

Till sist ber jag att få uttala en förhoppning om att vi skall kunna gå hand i hand i förtroendegivande samarbete, för vår ungdom och hela vårt folks bästa.

Jan-Ove Claesson.

forts. fr. sid. 6

filmer samt utdela propagandamaterial under ett par lektionstimmar per klass. Innevarande år är det 80 klasser. Här skall distriktsorganisationerna få släppa till sina instruktörer och liknande att i samarbete med ungdomskonsulenten bearbeta ungdomen angående värdet av att tillhöra en ungdomsförening. Föredraget utarbetas av ungdomsstyrelsen. Föreläsaren får i sitt föredrag icke hålla person-

ligt färgade anföranden om sin egen verksamhet. Däremot skall han medföra propagandamaterial från de olika verksamhetsgrenarna att utdelas till ungdomarna.

Mot låg avgift står viss teknisk apparatur till föreningarnas förfogande såsom film- balloptikon- och småbildsapparater, förstärkare, radio, grammofoon, dupliceringsmaskin, strålkastare och scenbelysning, vilka sistnämnda kan lå-



Arg förälder har ordet

Det talas numera mycket om föräldrarnas ansvar för barnens fostran men de som vill ta detta ansvar på allvar har det inte lätt. Det finns så mycket som motverkar vad en förälder anser som god fostran och man har så litet att sätta

Reklamen mal och mal. De vuxna har emot de tendenser, som vill fostra på ett annat sätt. Några exempel:

svårt att värja sig men barnen har ingen som helst möjlighet att undgå verknin-garna: Alla killar gillar, Barnens egen cykel. . . ., Alla flickors dröm. . . .

Och dessa lurendrejerier för att för-må barnen att fördärva sina tänder (och sin ekonomi) med snask. Bilder att sam-la på (med bipackade godsaker) i fruk-tansvärt dåligt utförande till hutlösa pri-

ser. All erfarenhet talar för att snaskan-det är ett folkhälsoproblem av stora mått men gottfabrikanter och -försäljare får ostört hålla på med sin fördärvbrin-gande hantering.

Nu senast såg jag i tidningen att fa-brikanterna av explosiva leksaker var ytterst förgrymmade för att de inte ohej-dat får sälja hur mycket farliga projek-tiler som helst till vem som helst.

Snälla samhälle, det finns människor som inte skyr några medel för att tjäna pengar. Finns det inga möjligheter för dem som har ansvaret för barnens fost-ran att få hjälp mot dessa profitörer, som förfogar över resurser, mot vilka föräldrarna så ofta står maktlösa?

Pe.

nas om en förening skall spela teater på andra scener än ungdomsstyrelsens. Skö-tare fordras dock till de mera invecklade apparaterna, som utlånas.

Inom den närmaste framtiden kommer stadsfullmäktige att taga ställning till att staden skall lämna ett stimulansbidrag om 2:50 för varje deltagare i en fritids-grupp.

För motorungdomens del har genom ungdomsstyrelsens medverkan upplåtits markområde på två ställen i staden, där två motorklubbar iordningställt tränings-banor. En mindre, äldre barack på det ena området har av ungdomsstyrelsen in-köpts, till dessa motorklubbar har även på två ungdomsgårdar upplåtits vardera en lokal, där deras medlemmar kan träf-fas.

Under sommarmånaderna, när mötes-och ungdomsverksamheten på Ungdo-mens hus är av ringa omfattning, omänd-ras samtliga uthyrningslokaler till vand-rarhem, varvid här kan förläggas cirka 400 personer. Dessutom disponerar ung-domsstyrelsen (som helt driver denna

vandrarhemsverksamhet) över en skola och en sporthall i Ungdomens hus närhet med sängplatser för ytterligare 300 per-soner. Sommartid omändras ungdoms-kaféet till full restaurangrörelse. Den sammanslagna personalsiffran för de som sysslar med vandrarhem och kafé under denna tid håller sig kring ett 30-tal. Även vintertid står ett 50-tal sängplatser dis-ponibla för grupp-förläggning. Ofta för-lägger t. ex. distriktsorganisationer sin kursverksamhet till Ungdomens hus, var-vid deltagarna även får äta och bo här. Övernattningssiffran för 1956 var 25.000.

För att ytterligare stimulera ungdoms-föreningarna till ökade krafttag kommer styrelsen efter hand att hos de anslags-givande myndigheterna hemställa om stödåtgärder i olika former. För när-varande prövas en ny sådan på två ung-domsgårdar, där ungdomsstyrelsen upp-låtit fullt möblerade lokalutrymmen åt två nystartade föreningar, och där dessa skall kunna stabilisera sin verksamhet, även den ekonomiska, för att förening-arna sedermera skall överflytta sin verk-samhet till lämpliga områden i staden.

Arresten bra att ha

—lär ungdomen lydnad

Avgående A 2-chefen, överste Stig Tarras-Wahlberg, intervjuades den 28 mars i Göteborgs-Tidningen. Så här står det bl. a. i intervjun:

"A 2:s avgående chef tycker om den militära arresten. Den är bra att kunna ta till och det är skönt att den inte humaniserats i takt med fängelser och andra samhällseliga tvångsinrättningar.

Det där låter i förstone en aning chockerande. 91:an Karlssons och alla svenska militärhistoriers bur är näppeligen bättre än sitt rykte: Ett litet kallt, kallt rum med träbrits och toalettstol och ingenting mera. Rök- och läsförbud (om man inte vill hålla till godo med bibel eller soldatinstruktion) och halvkall mat i burk.

Men hans motivering för den gruvliga åsikten är inte lika chockerande. Han utvecklar den så här: — Det militära livet ställer, för att kunna fungera tillfredsställande, helt andra krav än den miljö som soldaterna kommer ifrån. Låter vi bli att lyda våra föräldrar hemma, så blir det ofta inte så svåra efterräkningar, låter vi bli att lyda våra lärare så blir vi möjligen utskälda.

En fast militärdisciplin kräver emellertid lydnad. Och lydnad blir allt svårare att åstadkomma allteftersom ungdomen ute i det civila livet blir alltmer släpphänt behandlad. Vi måste ha ett avskräckande bestraffningsmedel att ta till. Det är bra att ha ett arreststraff att vifta med framför den som bråkar. Resultatet blir så här sett genom kasergrindarna. Hemma är ungdomen olydig, i värnplikten lär den sig lyda. Gudsche lov för arresten!

Icke desto mindre kan man märka en fortgående förbättring i den värnpliktiga ungdomens attityd till sina chefer och till det militära livet överhuvudtaget. Överste Tarras-Wahlberg medger villigt att detta nog i stor utsträckning beror på att man gått halva vägen var: exercisdjävulen är

en art på utdöende, och den blinda kadaverdisciplinen har mjukats upp. Det är inget att vara ledsen för. På det sättet får folk lättare att acceptera det de har kommit för att lära sig. Motsättningarna blir mindre. Man kan också uttrycka det så här: Det har blivit lättare att vara truppbildare.

Om det kommer att vara likadant i fortsättningen är inte lika klart. När den just nu blomstrande biltjuvgenerationen kommer upp i värnpliktsåldern kanske det kan bli nödvändigt att dra åt skruvarna igen.

Hela resonemanget mynnar ut i ett önskemål som överste Tarras-Wahlberg helst vill se försvarspolitiskt på:

Svensk ungdom måste få en sådan hållning att den inger respekt. Då blir den vid sidan av andra förtjänster också en god förstärkning till vår moraliska värnkraft."

Dagen efter fattar Karl-Axel Häglund, känd författare och ivrig medlem i Paravan och känd tidigare för Vi alla-läsekretsen, sin vässade penna och utbrister:

"Överste Stig Tarras-Wahlberg har lämnat sin tjänst och i samband med detta fällt vissa yttranden i gårdagens GT, vilka förvånar en vanlig hederlig värnpliktig medborgare. "Arresten bra att ha, lär ungdomen lydnad", säger den pensionerade översten och ser bister ut i soffhörnet. Han har vidare flera vackra yttranden att leverera. Han talar om den nu blomstrande biltjuvgenerationen som ett förmodligen svärbemästrat klientel i framtiden och hela hans inställning till den uppväxande generationen andas misstro, och präktig sådan.

Är man chef för ett regemente i dag fordras det ett minimum av mänsklig förståelse. Han säger på tal om arresten: "den är bra att kunna ta till, och det är skönt att den inte har humaniserats i

takt med fängelser och andra samhällsliga tvångsinrättningar”.

Detta yttrande fungerar som ett slag på käften åt allt vad modern mental socialvård heter, men det förvånar inte så mycket. Vad som gör att man betänksamt slipar bajonetten är överstens hela inställning till problemet med ungdom i vpen.

Det finns ingen anledning att misskreditera dagens ungdom, vars intresse för försvarsproblemen enligt min mening inte är mindre än den tidigare generation som inte tvekade att engagera sej i tvivelaktiga försvarspolitiska organisationer under den tid Europa ryckte upp i enskild ställning så fort korpralen i söder ropade på medverkan.

Vår generation av biltjuvar, slynglar och svensk ungdom, ”som måste få en sådan hållning att den inger respekt”, har de senaste månaderna reagerat på ett mycket positivt sätt gent emot de händelser som timat ute i Europa. Jag har en bestämd känsla av att det inte finns någon anledning att fälla tvivelaktiga omdömen om denna.”

Ja, här skulle man kunna sätta punkt. Men, Vi alla-redaktionen har liksom på känn, att flera vill vara med och diskutera. Det går bra, att sända in sitt opus till vår tidningsredaktion, dock bör det inte vara för långt.

Komplettering av ungdomsråden

Barnavårdsnämnden har vid sammanträde den 15 februari 1957 företagit kompletteringsval av ledamöter till ungdomsråden.

Bjursläotts ungdomsråd

Skomakarmästare Josef Lindin
Guldpokalsgatan 3 c, tel. 22 57 92 (ordf.)

Bräcke ungdomsgård

Kontorsskrivare Lars Larsson
Ärhusgatan 15, tel. 20 16 18 (ordf.)

Götabergs ungdomsråd

Kontorist Morgan Tore Höglund
Dr Liborius gata 34, tel. 20 65 40 (ordf.)

Järnbrotts ungdomsråd

Assistent Lennart Olofsson
Antenngatan 39 a, Järnbrott, tel. 45 49 56
(ordf)

Kommunalarbetare Gustav Gustavsson
Basungatan 27, Järnbrott, tel. 45 33 70

Kortedala ungdomsråd

Laborant Gunnar Månsson
Midvintergatan 10, tel. 46 61 06

Kålltorps ungdomsråd

Folkskollärare Hans Hellers
Sågmästaregatan 1 g, tel. 25 29 99

Nordhems ungdomsråd

Försäkringstjänsteman Kurt Bengtsson
Nordhemsgatan 67, tel.arb. 17 43 20-376

Nylöse ungdomsråd

Verkstadsarbetare Sten Johansson
Brahegatan 22, tel. 19 61 78 (ordf.)

Flyttningsklart för ungdomsbyrån

Föreningsgatan 13 ny adress

Spårvägshållplatser:

Vasa—Viktoriagatorna (linje 1 och 2), Föreningsgatan (linje 2)

Tel. 17 09 20 (växel)

hjälp Er till byråns tjänstemän

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Redaktionssekreterare: BJÖRN BJÖRNSTRÖM

Adress: UNGDOMSBYRÅN

Föreningsgatan 13 • Göteborg • Tel. 17 09 20

Prenumerationspris kr. 5:— Postgiro 491 18

I NKI-skolans ungdomsledarutbildning
har nu utgivits en helt ny kurs i

UNGDOMSPSYKOLOGI

utarbetad av rektor Sven Lunner

8 studiebreiv plus lärobok. Denna moderna kurs ger en aktuell, mångsidig, oombärlig information till alla som har med ungdom allt göra

Under utarbetande är även en helt ny

UNGDOMSLEDARKURS

under medverkan av bl. a. ungdomskonsulent Kjell Andersson.

Närmare upplysningar om NKI-skolans omfattande utbildning per korrespondens lämnas gärna vid förfrågan.

NKI-skolan, Stockholm 12

TEL. 52 05 40 (Stockholm)

Struve
boktryckeri



Vallgatan 35 — Göteborg C

CELLUX-tape *Schweizisk kvalitetsprodukt*

PRESSON *Självhäftande etiketter*

Generalagent och ensamrepresentant för Sverige

Handels- & Agenturfirma

G. GORDON AB

Avdelningskontor

Spannmålgatan 2. Tel. 11 26 16, 22 92 15

G Ö T E B O R G C



STRUVE BOKTRYCKERI

Göteborg 1957